

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 24341420-010.06.01-137397
Konu : Ad ve Soyadı Değişikliği

11/12/2017

GENELGE
2017/3 (NVİ)
2017/12 (SGB)

Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7039 sayılı Kanun 03/11/2017 tarihli ve 30229 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanunla 5490 sayılı Kanuna eklenen Geçici 8 inci Maddede “Kişinin iki yıl içerisinde yerleşim yerinin bulunduğu nüfus müdürlüğüne yazılı olarak başvurması kaydıyla; 21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası veya düzeltme işareti kullanılmamasından kaynaklanan anlam değişiklikleri bulunan ad ve soyadları mahkeme kararı aranmaksızın il veya ilçe idare kurulunun vereceği kararla bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir. İl ve ilçe idare kurullarının vereceği karar kesindir. Soyadı değiştirilen erkek ise kendisi ile birlikte varsa karısının ve müracaat tarihinde ergin olmayan çocuklarının da soyadları düzeltilir. Soyadı değiştirilen kadın ise kendisi ile birlikte ergin olmayan evlilik dışı çocukları varsa onların da soyadları düzeltilir.” denilmektedir.

Ad ve soyadının değiştirilmesine yönelik taleplerin il ve ilçe idare kurullarınca değerlendirilmesinde göz önünde bulundurulacak esaslara dair açıklama aşağıda yer almıştır:

I. AD VE SOYADININ DÜZELTİLMESİNE İLİŞKİN ESASLAR

1- Özel hukuk açısından ad, kişiyi tanıtan ve onu diğer bireylerden ayırmaya yarayan bir kavramdır. Kendine özgü kişiliği ve özvarlığı olan her birey, başkalarından adıyla ayırt edilir, toplum ve ailesi içinde bununla yer alır. Onun içindir ki her kişinin bir adının olması ve adının aile kütüğüne yazılması yasayla zorunlu kılınmıştır. Bu nedenle ilgili kişilerin yazılı talebi olmadan resen ad ve/veya soyadı düzeltilmeyecektir.

2- Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin Mavi Kartlılar Kütüğündeki ad ve soyadlarının düzeltilmesine ilişkin talepleri bu Kanun kapsamı dışındadır. Bu yoldaki talepler il ve ilçe idare kurullarınca reddedilecektir.

3- Kişiye bağlı olan ad üzerindeki hakkı, kişinin kendisinden başkası kullanamayacağından, ölmüş olan kişilerin ad ve/veya soyadında değişiklik yapılmasına ilişkin talepler il ve ilçe idare kurullarınca reddedilecektir.

4- İl veya ilçe idare kurulunun vereceği kararla bir defaya mahsus olmak üzere ad ve/veya soyadı değiştirilebilir. İl veya ilçe idare kurullarının vereceği karar kesindir.

5- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 407 nci maddesi “Bir yıl veya daha uzun süreli özgürlüğü bağlayıcı bir cezaya mahkûm olan her ergin kısıtlanır.” hükmündedir. Bu madde uyarınca kısıtlanan hükümlülerin Cumhuriyet savcılığı kanalı ile müracaatta bulunmaları halinde vasilerinin de ad ve/veya soyadı değişikliği talebine ilişkin yazılı izninin olması kaydıyla hükümlünün talebi il ve ilçe idare kurullarınca değerlendirmeye alınacaktır.

6- Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde tutuklu bulunan kişilerin Cumhuriyet savcılıkları kanalıyla tutuklu buldukları yerin nüfus müdürlüğüne müracaatları halinde ad ve/veya soyadı değişikliğine ilişkin yazılı talepleri kabul edilip işleme alınacaktır.

7- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 408 inci maddesinde belirtilen ve ayırt etme gücüne sahip olup yaşlılığı, engelliliği, deneyimsizliği veya ağır hastalığı sebebiyle işlerini gerektirdiği gibi yönetemeyen kişilerin kendi istekleri üzerine verilen ve kesinleşmiş olan kısıtlama kararının bulunması halinde ad ve/veya soyadı değişikliğine ilişkin dilekçeleri kabul edilip işleme alınacaktır.

8- Kişinin ad ve/veya soyadı, dayanak belgesine uygun şekilde aile kütüklerine tescil edilmesine rağmen, evlenme, yer değiştirme, evlat edinilme gibi nedenlerle kaydın taşınması sırasında hatalı yazılmış ve bu ad ve/veya soyadı, uzun yıllar okul, askerlik, evlenme ve boşanma gibi işlemlerinde kullanılmış ise resmi makamlar karşısında zor durumda kalmasını önlemek açısından uygulamada ilgilinin yazılı talebi olmadan yapılan maddi hatalar düzeltilmemiştir.

Yapılan düzenleme ile ilgililerin yazılı talebinin olması halinde açık kaydına hatalı tescil edilen ad ve/veya soyadının muhafaza edilip kapalı kaydındaki ad ve/veya soyadının açık kaydına göre düzeltilmesinin talep edilmesi ve il ve ilçe idare kurullarınca bu yolda karar verilmesi halinde kişinin kapalı olan kaydındaki ad ve/veya soyadının nüfus müdürlüklerince düzeltilmesine imkân sağlanmıştır.

9- Ad ve/veya soyadı düzeltmelerine ilişkin taleplerde 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun, 2525 sayılı Soyadı Kanunu ile Soyadı Nizamnamesinde yer alan mevzuat hükümleri göz önünde bulundurulacaktır.

Yazım ve imla hatası veya düzeltme işareti kullanılmamasından kaynaklanan anlam değişikliği olup olmadığı hususlarında ise Türk Dil Kurumu Başkanlığının Yazım Kılavuzu ile 08/04/2013 tarihli ve 35620 sayılı talimat ekindeki Türk Dil Kurumu Başkanlığının 14/01/2013 tarihli ve 21 sayılı yazısından istifade edilecektir.

10- 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 59 uncu maddesinde “Gerek il gerek ilçe idare kurullarından kuruma dâhil olmayan idare şubelerinin başkanları kendi idarelerine ait idari ve istişari işlerin görüşülmesinde üye sıfatıyla çağrılarak o iş hakkında gerekli izahatı verir ve oya katılırlar.” denilmektedir.

21/6/1934 tarihli ve 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesine aykırı soyadları ile yazım ve imla hatası veya düzeltme işareti kullanılmamasından kaynaklanan anlam değişiklikleri bulunan ad ve soyadların düzeltilmesine ilişkin talepler hakkında il ve ilçe nüfus müdürlerinin görüşlerinin alınması il ve ilçe idare kurullarının takdirindedir.

11- Ad ve/veya soyadlarındaki düzeltmelerle ilgili taleplerin yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve bu Genelgede belirtilen esaslar doğrultusunda karara bağlanması gerekmektedir. Ancak, il veya ilçe idare kurulunun tereddüde düşmesi halinde il veya ilçe idare kurulları tarafından Bakanlıktan görüş sorulabilecektir.

12- İl ve ilçe idare kurullarınca verilen ad ve soyadı değiştirme kararları ile ilgili olarak; nüfus kaydının düşünceler alanına “.....il veya ilçe idare kurulunun ../../..... tarihli ve ..... sayılı kararı ile adı ve/veya soyadı “.....” iken “.....” olarak düzeltilmiştir.” şeklinde açıklama yapılacaktır.

13- Soyadını değiştiren erkek ise kendisi ile birlikte eř ve ergin olmayan çocuklarının, soyadını değiştiren kadın ise ergin olmayan evlilik dışı çocuklarının soyadları sistem tarafından değiştirilecektir. Adını değiştiren kişinin çocuklarının baba veya ana adı ergin olup olmadıklarına bakılmaksızın yine sistem tarafından değiştirilecektir. Bu nedenle il veya ilçe idare kurullarınca bu durumdaki kişiler için ayrıca karar verilmesine gerek bulunmamaktadır.

Konuyla ilgili olarak uygulamada talep edilmesi muhtemel örnekler aşağıda yer almıştır:

(1) Dayanak belgesinde ve kapalı kaydında “GÜZEL” olan soyadının naklen gittiği açık kaydında “TÜZEL” olarak geçmesi ve ilgilinin de “TÜZEL” soyadını kullanma yolunda il veya ilçe idare kuruluna başvurması ve kurulca soyadının “TÜZEL” olarak düzeltilmesine karar verilmesi halinde, kapalı kaydında “GÜZEL” olarak geçen soyadı “TÜZEL” olarak düzeltililecektir.

(2) Kişinin tek bir kaydının bulunması ve dayanak belgesinde “ÇELİK” olmasına rağmen aile kütüğünde “ÇEVİK” olarak hatalı yazılmış soyadını uzun yıllar taşıması nedeniyle bu soyadını kullanma yolunda il veya ilçe idare kuruluna başvurması ve kurulca soyadının “ÇEVİK” olarak düzeltilmesine karar verilmesi halinde; kaydının düşünceler alanına “..... il veya ilçe idare kurulunun .../.../..... tarihli ve ..... sayılı kararına göre “ÇELİK” iken “ÇEVİK” soyadını kullanmasına karar verilmiştir.” şeklinde açıklama yapılacaktır.

(3) Kişinin dayanak belgesinde ve aile kütüğünde adında harf eksikliği bulunması nedeniyle bu eksikliğin tamamlanması için il veya ilçe idare kuruluna başvurması ve kurulca bu yönde karar verilmesi halinde, bu karara dayanılarak nüfus müdürlüğünce kişinin kaydında gerekli tamamlama yapılacak ve kaydının düşünceler alanına açıklamada bulunulacaktır. (Yasmin/Yasemin, Melhat/Melahat, Memet/Mehmet vb.)

(4) Kişinin dayanak belgesinde ve aile kütüğünde ad ve soyadındaki bilgilerde noktalama işaretinin eksik olması ve ilgilinin adındaki bu eksikliğin tamamlanması için il veya ilçe idare kuruluna başvurması ve kurulca bu yönde karar verilmesi halinde, bu karara dayanılarak nüfus müdürlüğünce gerekli tamamlama yapılacak ve kaydının düşünceler alanına açıklamada bulunulacaktır. (Çığdem/Çiğdem, Alı/Alı, Nihal/Nihal, İsa/İsa, Ulku/Ülkü, Unal/Ünal vb.)

(5) Kişilerin dayanak belgesinde ve aile kütüğündeki;

a- 2525 sayılı Soyadı Kanununda belirtilen, umumi edeplere uygun olmayan veya iğrenç ve gülünç olan (Yalak, Kalas, Sıçan, Deli, Koyun, Top, Boynuz, Ördek vb.) soyadlarını değiştirme talepleri,

b- “3. , 1. Oğlu vb.” soyadlarındaki “3, 1 gibi” rakamların kaldırılarak Soyadı Nizamnamesinin 6 ncı maddesine uygun şekilde yazı ile yazılmasına ilişkin talepler,

c- Ayrı yazılmış olan adların birleştirilmesi (Ayşe Gül/Ayşeğül) ya da bitişik şekilde yazılmış olan adların ayrı yazılması gibi (Mehmetcan/Mehmet Can) talepleri

il ve ilçe idare kurullarınca değerlendirilecektir.

Yukarıdaki maddelerdeki muhtemel örnekler uygulayıcıya ışık tutmak ve yön vermek amacıyla yer almış olup benzer örneklere göre işlem yapılması il ve ilçe idare kurullarının takdirindedir.

II. MÜRACAAT

14- Kanun hükmü gereğince ad ve/veya soyadı değiştirme talebi bulunan kişinin yerleşim yerinin bulunduğu yerin nüfus müdürlüğüne müracaatı esastır. Bu nedenle il veya ilçe idare kurullarınca yerleşim yeri dışındaki nüfus müdürlüklerine yapılan müracaatlar kabul edilmeyecektir.

Müracaatın bizzat ilgili kişi tarafından veya ad ve/veya soyadı değiştirilmesine yönelik bilgileri ihtiva eden vekâletnameyi ibraz eden vekili tarafından da yapılması mümkündür.

Yerleşim yeri aynı olan ailenin ergin çocukları soyadı değişikliğine ilişkin talepleri için ana ve babaları ile birlikte müracaat edebilirler. Yerleşim yeri yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın ad ve/veya soyadı değişikliğine ilişkin talepleri dış temsilciliklerimize yapılacaktır. Dış temsilcilikler tarafından bu talepler il veya ilçe idare kurullarınca değerlendirilmek üzere ilgililerin aile kütüğünde kayıtlı olduğu yerin valilik veya kaymakamlığına intikal ettirilecektir.

15- 7039 sayılı Kanun gereğince ad ve/veya soyadı değişikliğine ilişkin müracaatlar 03/11/2019 tarihinde mesai saati bitimine kadar kabul edilecektir. Bu tarihten sonra yapılacak olan müracaatlar ise kabul edilip işleme alınmayacaktır.

III. KAYIT İŞLEMLERİ

16- Nüfus müdürlüklerine intikal eden ad ve/veya soyadı değişikliği taleplerine ilişkin dilekçeler kayıt altına alınarak talepte bulunanların adı, soyadı, talep konusu ve başvuru tarihi ile evrak kayıt numarasının yer aldığı bir liste ve yerleşim yeri adresini gösterir nüfus kayıt örnekleri ile birlikte yazı ekinde iş yoğunluğuna göre belirlenecek aralıklarla il veya ilçe idare kurullarına teslim edilecektir. Ad ve/veya soyadı düzeltilmesine yönelik işlemlerin sekretaryası il ve ilçe idare kurullarınca yürütülecektir.

IV. DÜZELTME KARARLARININ ALINMASI

17- İl veya ilçe idare kurullarınca verilecek tek veya toplu kararlara göre nüfus müdürlüklerince ilgililerin ad ve/veya soyadlarında gerekli düzeltme yapılacaktır.

18- Ad ve/veya soyadlarında yapılması talep edilen düzeltmelerde nüfus kayıt örneklerindeki bilgiler esas alınacaktır. Bu kapsamda;

(a) Kişinin tek bir kaydının bulunması durumunda,

Soyadı düzeltme taleplerinde, aile kütüklerindeki soyadının 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesi ile Soyadı Nizamnamesinin 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddelerine aykırı bulunmaması halinde aile kütüğündeki kayıtlara dayanılarak karar alınacaktır. Ayrıca, nüfus müdürlüklerinden zorunlu haller dışında kişinin tesciline esas olan dayanak belgesi ya da soyadı defterinden örnek istenmeyecektir.

Ad düzeltme taleplerinde ise yukarıda açıklanan soyadı olayında olduğu gibi nüfus kayıtları göz önünde bulundurularak gerekli değerlendirme yapılacak, ayrıca zorunlu haller dışında kişinin tesciline esas olan doğum tutanağı veya doğum vukuat defteri örneği istenmeyecektir.

(b) Kişinin birden fazla kaydının bulunması durumunda,

Kişinin birden fazla bulunan kayıtlarında ad ve/veya soyadının hatalı yazılmış olması halinde soyadının 2525 sayılı Soyadı Kanununun 3 üncü maddesi ile Soyadı Nizamnamesinin 7, 8, 9, 10 ve 11 inci maddelerine aykırı olmaması şartıyla talep edilen soyadı; ad olayında ise yazım ve imla hatası veya düzeltme işareti kullanılmamasından kaynaklanan anlam değişikliği olması şartıyla ad değişikliği talepleri değerlendirilecektir.

V. DÜZELTME KARARLARININ TESCİLİ

19- Bu konuda MERNİS Uygulama Yazılımında yer alan “İdarece Kayıt Düzeltme Modülü” nde gerekli değişiklik yapılmış olup, “5490 Sayılı Kanuna 7039 sayılı Kanunla eklenen Geçici Madde (8) kapsamında Ad ve Soyadı Güncellemesi” seçeneği eklenmiştir. Bu seçeneğin işaretlenmesi durumunda güncelleme yapılabilmesi için kaydın uygun olup

olmadığı kontrol edilmektedir. Tescil esnasında il veya ilçe idare kurulu kararına ait bilgilerin girilmesi zorunludur.

İdare kurullarınca verilen karar birden fazla kişinin ad ve/veya soyadında düzeltme yapılmasına ilişkin toplu bir karar ise bu kararın aslı düzeltme yapılan ilk kişiye ait VGF-22 formuna ilişitirilecek, diğer kişilere ait VGF-22 formlarına il veya ilçe idare kurulu kararı eklenmeyecektir. Sadece formun düşünceler alanına “il veya ilçe idare kurulunun .../.../..... tarihli ve ..... sayılı kararı ... özel kütük ... sıra nolu VGF-22 formu ekindedir.” açıklaması yapılarak düzeltmeye esas olan dayanak belgesi ile form ilişkilendirilecektir.

İl veya ilçe idare kurulunca ilgilinin ad ve/veya soyadı değişikliği talebine ilişkin dilekçesi idare kurulu kararı ile birlikte gönderilmiş ise dilekçe VGF-22 formuna eklenecektir. İdare kurulu kararı ekinde ilgilinin dilekçesinin gönderilmemesi durumunda ise sadece idare kurulu kararı işlem yapmak için yeterli olacaktır.

VI. KAPALI KAYITLARDA AD VE SOYADI DÜZELTMESİ

20- 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 14 üncü maddesinde “Nüfus kaydının kapatılması; ölüm, gaiplik, Türk vatandaşlığının kaybı, evlenme, boşanma, evlât edinilme, soybağının düzeltilmesi veya reddi gibi olaylar nedeniyle bir kaydın üzerinde işlem yapılamaz hale getirilmesidir. Kaydın kapatılmasına ilişkin sebep ortadan kalktığında veya kaydın yeniden açılmasını gerektirecek yeni bir sebep ortaya çıktığında kayıt yeniden açılır. Kaydın açılmasından sonra kişisel durumda meydana gelmiş olan olaylar kişinin kaydına işlenir.” hükmü yer almıştır.

Kapalı kayıtlardaki hatalı yazılmış olan ad ve/veya soyadı il ve ilçe idare kurulu kararlarına dayanılarak 28/10/2016 tarihli ve 99484 sayılı talimat gereğince düzeltilecektir.

Bu Genelgenin, il ve ilçe idare kurulları ile ilçe nüfus müdürlüklerine dağıtımı il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerince yapılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini arz ve rica ederim.

Süleyman SOYLU
Bakan

DAĞITIM :
81 İl Valiliğine
(İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü)
Dışişleri Bakanlığına

Bilgi:
Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığına